

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1205/19-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Habry
Sídlo	V Zahradách 18, 582 81 Habry
E-mail	skola@zshabry.cz
IČ	70 990 964
Identifikátor	600 086 640
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Doležalová
Zřizovatel	Město Habry
Místo inspekční činnosti	V Zahradách 18, Žižkovo náměstí 2 a 83, Sportovní 84, Habry
Termín inspekční činnosti	19., 20., 23. a 25. 9. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Inspekční činnost byla provedena v souladu s § 174 odst. 6 školského zákona na základě podnětu.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Habry (dále jen škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Sídlí ve čtyřech budovách.

K termínu inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo ve čtyřech třídách celkem 57 dětí, žádné z nich nemá potřeby podpůrných opatření. Povinné předškolní vzdělávání plní 18 dětí. Evidováno je jedno dvouleté dítě.

V devíti třídách základní školy se vzdělávalo 177 žáků, z toho 15 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet žáků je v porovnání s předchozími školními roky stabilní.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy je využívána funkční organizační struktura. Koncepce školy stanovuje konkrétní cíle (rozvoj komunikačních a informačních technologií, komunikačních dovedností v cizích jazycích, podpora zdravého životního stylu, využití tradičních i inovativních metod a forem ve výuce) a zpracovává postupy vedoucí k jejich dosažení. Postupně dochází k jejich naplňování, což vyplývá i z průběžného vyhodnocování. Neobsahuje ale strategii rozvoje předškolního vzdělávání. K realizaci nastavených strategických cílů směřuje plánování a funkční informační systém. Důležitou součástí naplňování záměrů školy je vzájemná spolupráce a komunikace pedagogů. Jejich setkávání probíhají na pravidelných (pedagogická rada, provozní porady, předmětové komise) i aktuálních (výchovné komise, porady) jednáních. Efektivní přenos informací posiluje denní kontakt pedagogů. Důraz je kladen na informovanost zákonných zástupců. Kromě standardních forem jsou pro zákonné zástupce organizovány nejen pravidelné třídní schůzky, schůzky pro budoucí žáky 1. ročníku, ale i setkávání z důvodu konání lyžařských výcviků, školy v přírodě, přechodu žáků po 2. ročníku do jiné budovy školy. Zdrojem informací jsou také webové stránky školy, vývěsky ve městě, mediální příspěvky. Elektronický systém mohou zákonní zástupci využívat nejen ke komunikaci, zpřístupněny pro ně jsou i informace, dokumenty atd., což je posun od poslední inspekční činnosti. V základním vzdělávání kontrolní systém poskytuje zpětnou vazbu, k zjištěným nedostatkům jsou stanovována opatření, jejich efektivitu ale snižuje nesystémovost v zjišťování jejich účinnosti. Nedostatečně jsou nastaveny kontrolní mechanismy směrem k předškolnímu vzdělávání.

Posunem od poslední inspekční činnosti je doplnění a rozšíření odborné kvalifikace dvou pedagogů základní školy, což posílilo stabilitu pedagogického sboru. Další vzdělávání pedagogů souvisí s koncepčními záměry školy, cíleně jsou k němu využívány i šablony. Zpětnou vazbu získávají učitelé z hodnotících rozhovorů a hospitační činnosti vedení školy. Je nastavena vzhledem ke sledování naplňování daných cílů, závěry jsou s pedagogy projednávány, neobsahují ale opatření ke zjištěným skutečnostem a neprobíhá v mateřské škole.

Realizaci koncepčních záměrů podporuje zkvalitňování materiálních podmínek školy. Sebeobslužné i pohybové dovednosti dětí se zlepšovaly např. vybavováním tříd mateřské školy vhodným nábytkem a školní zahrady novými herními prvky.

Zkvalitnilo se vybavení učebny komunikačních a informačních technologií (dále jen ICT), vzrostl počet výukových programů, interaktivních učebnic, vybavení prostředky ICT pro učitele v základní škole, což se pozitivně projevilo v efektivitě výuky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované vzdělávání v mateřské škole vycházelo ve všech třídách z aktuálního integrovaného bloku uvedeného ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Aktivity většinou směřovaly k získávání předpokládaných vědomostí, dovedností a schopností dětí v souladu s třídními vzdělávacími plány. Vzdělávací nabídka byla dětem obsahově blízká. Spontánní a řízené aktivity byly vzájemně obsahově provázané. Režim dne byl jednotný pro dvě třídy mladších dětí i dvě třídy starších dětí, organizace dopoledních řízených činností nebyla tudíž vždy diferencovaná podle věku. V průběhu řízených činností, začleněných v režimu dne před pobytem venku, byla sledována nízká úroveň individualizace podle odlišných potřeb i schopností jednotlivých dětí. Při řízených aktivitách bylo jen občas zařazováno učení dětí vlastním objevováním a prožitkem, často byly využívány metody frontálních činností a předávání hotových poznatků dětem. Dovednosti, vědomosti a návyky dětí byly často upevňovány v průběhu her a spontánních činností. Děti byly vedeny k aplikaci svých znalostí a dovedností, získávaných např. v ranních komunikačních kruzích či během vycházek, do nových situací. Do denního programu byly pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, což mělo příznivý vliv na zajišťování základních potřeb a zdravý vývoj dětí po fyzické stránce. Rozvoj obratnosti a vytrvalosti dětí byl pozitivně podporován také cvičením v místní sokolovně a denními vycházkami či pobytem na školní zahradě.

Sledované hodiny v základní škole měly jasně stanovené vzdělávací cíle, které byly žákům srozumitelně sdělovány včetně cílů, které byly pro některé žáky s podpůrnými opatřeními odlišné. K jejich dosažení vedla promyšlená struktura hodin, často také diferenciací úkolů vzhledem k individualitě žáků. Všem žákům poskytovali vyučující individuální pomoc v případě potřeby. Často bylo zaznamenáno průběžné vyhodnocování daného cíle. Kvalitně bylo provedeno zhodnocení hodin učiteli i žáky, v některých hodinách příkladně. Jeho neformálnost vycházela také z nápaditosti a kreativního přístupu vyučujících, což pozitivně ovlivňovalo kvalitu a účinnost zpětné vazby, ale i motivaci žáků. Již od prvního ročníku jsou žáci vedeni k sebehodnocení formami odpovídajícími jejich věku.

V hodinách jazyků včetně českého a společenskovedních předmětů převažoval řízený rozhovor, což většinou omezovalo aktivní zapojení všech žáků a prostor pro jejich souvislý mluvený projev. Vyučující podporovali aktivní přístup žáků, rozdílně ale k tomuto cíli volili vhodné metody a formy práce (ojediněle inovativní). Zapojení všech žáků podporovalo zejména účelné zařazení skupinové práce, střídání aktivit, využití názorných pomůcek. Účinně byla také využívána didaktická technika, většinou k prezentaci, názornosti. Byly ale viděny hodiny, kde vedla k aktivitám žáků, k samostatnému projevu, k utváření postojů, k diskuzi. K motivaci žáků vedlo propojování mezipředmětových vztahů, zařazování informací o regionu.

Ve sledovaných hodinách přírodovědných předmětů, matematiky a informatiky převažovala frontální výuka vhodně kombinovaná se samostatnou prací. Ke kooperaci formou skupinových aktivit nebo práce ve dvojici byli vedeni žáci na prvním stupni. Častější střídání činností včetně zařazení pohybových aktivit bylo pro udržení pozornosti a naplnění psychohygienických potřeb více využíváno u mladších žáků. Učitelé vedli žáky k logickému myšlení a hledání souvislostí na základě zkušeností. Při probírání nové látky se vždy obraceli na žáky prostřednictvím problémových otázek a v součinnosti s nimi odvozovali nové poznatky. Žáci byli většinou aktivní a neobávali se sdělovat své náměty, na něž vyučující vhodně reagovali pochvalou a povzbuzováním. Obsah hodin vždy souvisel s reálným životem a poskytoval žákům řadu znalostí a dovedností využitelných v praxi. Využívání didaktických her a didaktické techniky učiteli a v několika hodinách i žáky zvyšovalo efektivnost vzdělávacího procesu, podporovalo názornost a prohlubovalo motivaci žáků.

Čtenářská gramotnost s důrazem na porozumění textu byla rozvíjena formou důsledného ověřování, zda žáci rozumí terminologii daného oboru a použitým cizím slovům.

Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga byla většinou účelně nastavena. V některých případech však docházelo k nadměrnému vzájemnému rušení žáků intaktních a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přítomnost těchto žáků v učebně se spolužáky po celou vyučovací jednotku byla sice přínosná pro jejich socializaci, ale neumožňovala vytvořit žádoucí kvalitu pracovního prostředí pro všechny. Pokud to vzdělávací obsah umožňoval, učitelé se v průběhu vyučovacích hodin obraceli s adekvátními otázkami i na žáky integrované. Přínosný byl promyšlený a efektivní způsob poskytování nebo pořizování poznámek pro žáky s upravenými výstupy.

Zájmové vzdělávání ve školní družině respektovalo psychohygienické potřeby účastníků v době bezprostředně po vyučování. Nabízené aktivity podporovaly relaxaci i seberealizaci při tvůrčí činnosti. Následný pobyt v přilehlé zahradě vhodně přispíval k rozvoji zdravých životních návyků. Vychovatelky umožňovaly žákům spontánní zapojení do individuálních i skupinových pohybových her.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky předškolního vzdělávání byly v minulém školním roce vyhodnocovány zejména na úrovni jednotlivých tříd. Učitelky všech tříd mateřské školy ukládají pracovní listy a výtvarné produkty dětí s cílem následného vyhodnocování jejich vývoje. Mateřské školy se daří podchycovat logopedické vady a doporučovat rodičům spolupráci s odborníky.

Úroveň dosahovaných výsledků předškolního vzdělávání (vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje, hodnoty) odpovídala očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu. Prostřednictvím pravidelně zařazovaných pohybových, grafomotorických, konstruktivních, výtvarných, hudebních, literárních a jazykových činností jsou naplňovány požadavky školního vzdělávacího programu ve všech pěti předepsaných oblastech.

V rámci inspekčních hospitací děti přiměřeně ke svému věku a individuálním možnostem zvládaly pracovní, hygienické a společenské návyky, dokázaly respektovat nastavená pravidla chování a vzájemné komunikace.

U dětí jsou cíleně vytvářeny a rozvíjeny funkční gramotnosti. Děti mají přiměřeně svému věku osvojeny základní poznatky o ochraně zdraví a bezpečnosti, postupně si vytváří pozitivní vztah k přírodě a svému společenskému okolí.

Nejstarší děti, plnící povinné předškolní vzdělávání, jsou postupně připravovány na přechod do základního vzdělávání pravidelnými aktivitami s didaktickým materiálem, pracovními listy, knihami a encyklopediemi. Zařazovány jsou také průpravné cviky určené k procvičování mluvidel a předcházení logopedických obtíží.

Absence žáků a jejich vzdělávací výsledky v základní škole jsou průběžně sledovány na úrovni jednotlivců, tříd a školy. Škola má dobře nastavený monitoring úrovně požadovaných kompetencí. Efektivně využívá různé způsoby zjišťování kvality poskytovaného vzdělávání pomocí vlastních písemných prací, výstupních ročníkových testů, externího testování, soutěží. Při externím testování dosahovali žáci v posledních pěti letech výsledků na celé škále hodnocení od slabého po výborné. V předmětech český jazyk a matematika bylo častým zjištěním, že studijní potenciál žáků je využíván nedostatečně a výsledky žáků jsou na nižší úrovni, než jaká odpovídá úrovni jejich studijních předpokladů. Pozitivním zjištěním bylo udržení výsledků žáků v předmětu český jazyk, kteří při testování v 5. ročníku dosáhli výborné úrovně a tuto úroveň obhájili v devátém ročníku ve školním roce 2016/2017. Dosahované vzdělávací výsledky jsou na jednáních pedagogické rady

a předmětových komisí konstatovány, nejsou však nastavovány efektivní strategie ke zlepšování výsledků.

Žáci se slabým prospěchem mohou využít doučování, konzultační hodiny. Účinná je také spolupráce se zákonnými zástupci.

Potřebu podpůrných opatření žákům škola umí identifikovat, v případě potřeby využívá spolupráce se školskými poradenskými pracovišti. Učitelé, vychovatelé i asistenti pedagoga jsou výchovnou poradkyní dobře informováni o potřebách jednotlivých žáků. Podpůrná opatření byla v průběhu sledované výuky uplatňována s různým efektem, což souviselo s tím, že na začátku školního roku se speciální vzdělávací strategie pro některé žáky teprve nastavují. V průběhu školního roku je účinnost výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyhodnocována a případně korigována spolupráce asistentů pedagoga s pedagogickými pracovníky.

Rizikové chování žáků je sledováno a na základě vyhodnocení jsou přijímána adekvátní opatření. V rámci předcházení nevhodným projevům jsou žákům nabízeny zájmové kroužky, organizovány preventivní programy a vhodné aktivity zařazovány do výuky jednotlivých předmětů. K realizaci volnočasových aktivit jsou využívány i šablony a spolupráce se školní družinou. V poslední době škola řešila nevhodné chování žáků při vyučování a k dospělým osobám, vulgární vyjadřování, podvody. Aktuální problém s kyberšikanou vyučujících ze strany žáků byl předán Policii ČR. Nastavena byla opatření (besedy, přednášky, předání aktuálních informací zákonným zástupcům). V hodině informatiky bylo sledováno zařazení výchovně vzdělávacích aktivit, jejichž účelem bylo vést žáky k bezpečnému chování na internetu. Přínosné jsou činnosti žakovského parlamentu a vydávání školního časopisu, jejichž prostřednictvím se žáci podílejí na chodu školy a rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti. Důraz je kladen na spolupráci se zákonnými zástupci. V případě aktuálních problémů jsou zváni k jednání výchovné komise. K závěrům z těchto jednání jsou stanovována opatření a sledována jejich účinnost.

Ke zkvalitňování vzdělávacích výsledků škola využila i šablony. Jednalo se např. o zkvalitňování jazykových dovedností (studijní zahraniční stáž dvou pedagogů), rozvoj čtenářské gramotnosti (realizace čtenářských dílen). Zařazovány jsou hodiny s rodilými mluvčími. Žáci také využívají k rozšiřování jazykových dovedností kurzy Cambridge English, které jsou ve škole realizovány. Pravidelně jsou také pořádány zahraniční exkurze. Pro posilování motivace žáků jsou pořádány různé soutěže, k čemuž je využívána i spolupráce s okolními školami.

Základní škola i školní družina vhodně podporují žáky v účasti v široké škále různých projektů, které umožňují prezentovat dosažené vědomostní, sportovní a výtvarné kompetence, tvůrčí činnost a zároveň je dále rozvíjet. Významný úspěchem bylo např. 3. místo v celorepublikovém projektu Srdce s láskou darované. Účastí na kulturních akcích či jejich organizování se škola vhodně zapojuje do života města a okolí. Podporována je spolupráce se zákonnými zástupci prostřednictvím besídek s programem a výstavkami výtvarných prací, pořádáním výtvarných dílen atd.

Závěry

Vývoj školy

- průběžné zkvalitňování materiálních podmínek základní školy a mateřské školy včetně školní zahrady se pozitivně projevuje v efektivitě výuky

Silné stránky

- pravidelné využívání podnětně vybavené školní zahrady a místní sokolovny příznivě přispívá k rozvoji tělesné zdatnosti a obratnosti dětí mateřské školy
- kvalitně realizované zhodnocení hodin učiteli i žáky podporuje získávání účinné zpětné vazby

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- předškolní vzdělávání není koncepčně plánováno
- nedostatečně jsou nastaveny kontrolní mechanismy směrem k předškolnímu vzdělávání
- diferenciaci a individualizaci předškolního vzdělávání s ohledem na různý věk a potřeby dětí má zejména při řízených činnostech nižší úroveň
- nesystematické sledování a vyhodnocování účinnosti stanovených opatření snižuje jejich efektivitu

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zařadit do koncepce rozvoje školy oblast předškolního vzdělávání
- nastavit kontrolní mechanismy směrem k předškolnímu vzdělávání
- zkvalitnit organizaci a obsah zejména řízených činností v mateřské škole s ohledem na věk dětí
- systematicky sledovat a vyhodnocovat účinnost stanovených opatření

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje a řízení školy ZŠ a MŠ Habry, ze dne 1. 9. 2017
2. Roční plán – školní rok 2019/2020, ze dne 5. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program mateřské školy „Já příroda a tradice, aneb skřítkové, kteří poznávají krásy přírody a dobývají lidská srdce“, s platností od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program základního vzdělávání, s platností od 1. září 2016

5. Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ a MŠ Habry, s platností od 1. 9. 2007
6. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 9. 2017
7. Školní řád základní školy, ze dne 25. 8. 2014
8. Třídní vzdělávací programy mateřské školy
9. Zápis z jednání školské rady při ZŠ a MŠ Habry, ze dne 12. 10. 2018
10. Plán hospitací a hospitační záznamy, školní rok 2018/2019
11. Třídní knihy, školní rok 2018/2019, 2019/2020
12. Plány předmětových komisí pro školní rok 2018/2019
13. Plán schůzek metodického sdružení pro školní rok 2018/2019, ze dne 5. 10. 2018
14. Plán schůzek metodického sdružení pro školní rok 2019/2020, ze dne 17. 9. 2019
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 1. 9. 2017
16. Plán práce výchovného poradenství pro školní rok 2018/2019, ze dne 25. 9. 2018
17. Zprávy o činnosti výchovného poradenství za jednotlivá čtvrtletí školního roku 2018/2019
18. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2018/2019
19. Plán práce výchovného poradenství pro školní rok 2019/2020, ze dne 10. 9. 2019
20. Krizový plán školy, září 2018
21. Minimální preventivní program 2018/2019 a 2019/2020
22. Zhodnocení minimálního preventivního programu za 2. pololetí školního roku 2018/2019
23. Záписy ze schůzí pedagogické rady ve školním roce 2018/2019
24. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2017/2018, ze dne 5. 10. 2018
25. Kniha úrazů, základní škola, s platností od 1. 9. 2007
26. Kniha úrazů, mateřská škola, s platností od 1. 9. 2007

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ludmila Slánská v. r.

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Ludmila Dobalová v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Marie Nováková v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 23. 10. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eva Doležalová, ředitelka školy

Eva Doležalová v. r.

V Habrech 31. 10. 2019